

**Verksamhetsberättelse
SPF, Sveriges Pensionärsförbund
2012**

SPF, Sveriges Pensionärsförbund Verksamhetsåret 2012

Ordföranden har ordet

Pensionärer var länge osedda, en grå massa utan identitet, som andra bestämde över. Pensionärer är idag vitala, medvetna och engagerade. Pensionärer är beredda att ta ansvar, arbeta och bestämma mer. Pensionärer kräver att bli betraktade som riktiga människor. Vi i SPF jobbar på det. Inflytande, valfrihet och livskvalitet – står i vår logotype, men fortfarande krävs stora förändringar på flera områden.

Det gäller attityderna. Äldre ska inte bli negativt särbehandlade i arbetslivet. ”Äldre” kan där vara så unga som i 50-årsåldern. Äldre ska betraktas som likvärdiga av samhället och kunna och förväntas delta i det politiska livet. Vi ska också själva betrakta oss som fullvärdiga. Sluta säga: ”inte jag som är så gammal”.

Det gäller vård och omsorg. Den måste vara god och sammanhållen och därför ledas av en huvudman. SPF har varit aktivt inom AGE, den europeiska äldreplattformen och i dess WeDo projekt för att förbättra livskvaliteten för äldre.

Det gäller pengar. Vi har även som äldre olika privatekonomiska situationer. Samhället har ett ansvar för att alla ändå ska leva drägligt. Pensionssystemet måste vara hållbart och förutsägbart för pensionärerna. Och pensionärerna ska naturligtvis inte betala mer skatt än andra grupper.

Vi måste märkas mer! Vi har kommit en bit på väg. Det talas mer om pensionärer än tidigare. Det krävs förändringar i politik och samhälle. Pensionärer, en fjärdedel av valmanskåren, kan inte nonchaleras. Vi bör dessutom göra gemensam sak med blivande pensionärer – seniorerna – ytterligare en miljon medborgare.

SPF är inte starkare än sina medlemmar, organiserade i föreningar och distrikt. Därför vill jag tacka er alla för er envisa strävan. Tack också alla medarbetare och sakkunniga på förbundskansliet. Tack alla på Veteranen för att ni gör ett av Sveriges bästa magasin. Tillsammans kommer vi att nå målen!

Karl Erik Olsson

Ordförande SPF, Sveriges Pensionärsförbund

Innehåll

Ordföranden har ordet	4
Året i korthet	6
Vår framtid	
Nu tar vi SPF ett steg till	9
Vård och omsorg	
EU projektet WeDO visar resultat	10
Aktivt åldrande	
Livslångt lärande och aktivt åldrande	12
Inflytande	
AGE Platform	13
Vi ska påverka opinionen	14
Äldres hälsa	
SPF arbetar för god och bibehållen hälsa	16
Ålderism	
Vi ska bekämpa ålderismen i samhället	18
Vi går åt rätt håll	
Aktiviteter för kropp och knopp	20
Trafikverksamheten	21
SPF syns och hörs	
Veteranen	22
PR, event och marknadsföring	24
SPF korar Seniorvänlig kommun	26
Digitala medier	28
Ekonomi	
Pensioner och skatter	30
Medarbetare på SPF:s förbundskansli	32
SPF:s sakkunniga	33
SPF:s förbundsstyrelse	34
Externa grupper, besvarade remisser	36
Årsredovisning 2012	38

Året 2012 i korthet

JANUARI-MARS

Seniorvänlig kommun

Rekryteringskonferens

Tankesmedja

Äldrepolitiskt styrgruppsmöte

Mässan Seniorliv i världsklass

Läkemedelskonferens

”Min sida” lanseras

Nya medlemskort till alla medlemmar

APRIL-JUNI

Webbkonferens

Distriktsordförandekonferens

Folkhälsokonferens

WeDO nätverksmöte

Ny i distriktsstyrelsen - konferens

Personalkonferens - kansliet

SPF mästerskap i bordtennis

268 176
medlemmar

841
föreningar

27
distrikt

JULI-SEPTEMBER

Almedalen

Konferens för utbildningsansvariga

Utbildning för SPF:s Pensionärsråd
KPR/LPR

Utbildning, medlemsregistret

SPF mästerskap i boule

SPF mästerskap i golf

SPF mästerskap i bridge

SPF mästerskap i orientering

OKTOBER-DECEMBER

Trafikkonferens

Distriksordförandekonferens

Marknadsföringskonferens

"Koll på läkemedel" projektet belönas

SPF:s bokföringsprogram
till föreningarna lanseras

SPF mästerskap i bowling

SPF mästerskap i schack

SPF mästerskap "Hjärnkoll"

SPF:s rekryteringstävling avgörs

12

centrala
konferenser

4 320

studiecirklar

8

mästerskap

SPFs ledord

Att öka och förbättra äldres inflytande, valfrihet och livskvalitet.

Mål

Attrahera yngre seniorer
Värna om nuvarande medlemmar
Öka medlemstalet till 275 000

Vision för framtiden

Vår vision är att bli det största pensionärsförbundet och
landets främsta auktoritet inom äldre frågor.

SPF ska vara ett synligt och välkänt pensionärsförbund präglat av
sitt framgångsrika hälsoarbete för äldre.

Nu tar vi SPF ett steg till...

På konferensen för distriktsordförande, den 23 april 2012, gick startskottet för SPF:s fleråriga förnyelsearbete, ett arbete som ska genomsyra hela organisationen. Med hjälp av SV, Studieförbundet Vuxenskolan, och metoden *Ett steg till* ska alla medlemmar få möjlighet att vara med och påverka framtidens SPF. Förnyelseprocessen är tänkt att pågå under flera år. Under 2012 har distriktsstyrelserna, förbundsstyrelsen och förbundskansliet genomfört möten utifrån metoden. Arbetet fortsätter under 2013, med att samtliga föreningar genomför *Ett steg till* med sina föreningsstyrelser och medlemmar på ett månadmöte. Med hjälp av synpunkterna från medlemmarna, förenings-, distrikts- och förbundsstyrelsen, om vad SPF står för och vad SPF ska arbeta för, finns goda förutsättningar att forma framtidens SPF.

Stimulansmedel för utveckling

Kongressen år 2011 beslutade att förbundet ska avsätta två miljoner kronor varje år under 2012-2014 som stimulansmedel för att stödja olika utvecklingsprojekt i föreningar och distrikt. Projekt som leder till förnyelse inom SPF. Under år 2012 kunde föreningar och distrikt söka bidrag vid två tillfällen. För att få bidraget skulle de uppfylla vissa kriterier. Till första omgången kom det in 130 ansökningar och 43 av dessa erhöll stimulansbidrag till en summa av 1,5 miljoner kronor. Vid det andra tillfället kom 52 ansökningar in och 17 av dessa erhöll resterande bidrag för sina projekt. Under 2013 kommer alla projekt att skriftligen redovisas och spridas vidare i organisationen som lärande exempel.

Nytt material - ökad kompetens

För att stödja och öka kompetensen hos våra

” Medlemmarna är med och formar framtidens SPF.

förtroendevalda har flera nya handböcker tagits fram. Materialet kan användas på flera olika sätt, i utbildningar, självstudier, som uppslagsverk eller som underlag för att skapa samsyn i en styrelse eller arbetsgrupp. Allt material kan beställas i SPF:s webbutik eller laddas ner från intranätet.

Centrala konferenser

Förbundet genomförde under året tolv centrala konferenser, där distriktens ansvariga var inbjudna. Syftet med konferenserna är att deltagarna genom dialog får kunskap och inspiration till utveckling och förslag på innehåll för att genomföra egna kurser för föreningarnas förtroendevalda. En nyhet för 2012 är konferens för nyvalda ledamöter i distriktsstyrelsen.

Tankesmedjan

SPF:s tankesmedja har under året arbetat med att finna alternativa anslutningsformer till förbundet. Syftet är att möta behovet hos morgondagens pensionärer, som är allt mindre intresserade av föreningslivet, men gärna vill vara med och påverka via den digitala världen.

Tankesmedjan har, bland annat, också diskuterat vikten av att använda lämpliga kanaler för snabb spridning av information.

En idé är att ge våra medlemmar ett verktyg för att syna äldreomsorgen lokalt, ”Koll på äldreomsorgen”, ett frågebatteri är framtaget.

I tankesmedjan deltar Ingela Lindberger, sammankallande, Gösta Bucht, Maritta Selin, Frida Johansson och Gerdt Sundström. Sekreterare är Kerstin Söderberg.

SPFs internationella engagemang

EU-projektet WeDO visar resultat

Utgångspunkten för projektet har varit ett intresse av att samarbeta för att förbättra livskvaliteten för äldre i behov av vård och omsorg och att skapa ett varaktigt och öppet samarbete mellan europeiska, nationella och lokala aktörer.

WeDO, For the Wellbeing and Dignity of Older people, är ett EU-projekt, 2010–2012, som samfinansierats av Europeiska kommissionen. Projektet har letts av en styrgrupp med 18 aktörer från 12 medlemsstater i EU där SPF har representerat Sverige. SPFs projektledare och styrgruppsrepresentant har under hela projektet varit Ola Nilsson, folkhälsoansvarig, som i sin tur tagit hjälp av SPFs sakkunniga: Margareta Grafström, Gösta Bucht och Karin Larsson.

Syftet har varit att bekämpa våld och övergrepp mot äldre genom att förbättra kvaliteten på de insatser som riktas mot äldre. Det gäller all äldrevård och äldreomsorg samt anhörigvård, såväl offentlig som privat, som utförs i hemmet eller i olika former av boenden.

Projektets huvudresultat är ”Europeiska kvalitetsramar för insatser inom äldrevården och äldreomsorgen”. Kvalitetsramarna riktar sig till alla aktörer som vill förbättra livskvaliteten hos äldre i behov av vård och omsorg. Det gäller såväl på EU-nivå som på nationell, regional och lokal nivå. De riktar sig också till alla som vill bidra till en mer effektiv organisation av äldrevården och äldreomsorgen. De färdiga kvalitetsramarna lanserades officiellt på slutkonferensen för projektet som genomfördes den 14 november i EU-parlamentet i Bryssel.

Under projektet bjöd SPF in till ett nationellt

Ett första delmål är att sätta den 15 juni på kartan. Den nya FN-dagen Världsdagen om våld och övergrepp mot äldre.

nätverk som bidrog till att skapa kvalitetsramar med ett svenskt perspektiv. Nätverket har också tagit fram en nationell strategi, eller handlingsplan, för att främja äldres välbefinnande och värdighet. Där har man identifierat de viktigaste åtgärderna för en förbättrad kvalitet inom äldrevården och äldreomsorgen i Sverige. Deltagarna i nätverket tar ett gemensamt ansvar för att införa handlingsplanen som är projektets andra viktiga resultat.

En stor vinst med nätverket är också att de deltagande organisationerna har hittat beröringspunkter och en möjlighet att samverka. Efter de obligatoriska nätverksmötena kommer nätverket i huvudsak att fortsätta med målet att uppmärksamma och bekämpa våld och övergrepp mot äldre. Ett ännu bredare nätverk i frågan om våld och övergrepp där representanter från bland annat riksdagen, Socialstyrelsen och Kommunal tillsammans med kvinno- och brottsofferjourerna har börjat samverka för att uppmärksamma frågan. EU-projektet WeDO var även ett bidrag till Äldreåret 2012.

SPFs internationella engagemang

Livslångt lärande och aktivt åldrande

Gruppen för sysselsättning och aktivt åldrande - the Employment and Active Ageing Group - har under året fokuserat på Europaåret 2012 för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna.

Pensionsåldern inom de olika medlemsländerna i EU varierar, men ser ut att öka för både män och kvinnor. Arbetsmarknaden varierar och i vissa medlemsländer där den ekonomiska krisen slagit hårdast, har den medverkat till att det praktiskt taget är omöjligt för den äldre arbetskraften att vara kvar eller återinträda på arbetsmarknaden.

Längre arbetsliv

Tidigare har man räknat med en arbetslivskarriär på 30 år, men framöver får vi tänka oss att arbeta 40-45 år istället. Detta kan innebära problem med anställningsbarhet och kräver nya redskap för att förbereda människor för ett längre arbetsliv. Arbetsgivare och arbetstagare har här ett delat ansvar och den nya teknologin blir ett hjälpmedel för att äldre ska stanna kvar på arbetsmarknaden. Genom så kallad mikrofinansiering finns möjligheter för äldre att finansiera ett eget företag och stanna kvar på arbetsmarknaden. Man kan också tänka sig ett återinträde som egen företagare.

Länderna ska lära av varandra

Det finns ett behov av att betrakta hela livslinjen för att kunna förse människor med verktyg mot risken att bli arbetslösa och att inse att olika faser i livet kräver olika stödsystem. Eftersom en del länder hanterar detta bättre än andra, är det nödvändigt att lära av de framgångsrika reformer som implementerats i en del medlemsländer.

”Det blir speciellt viktigt att se över möjligheterna att fortsätta leva självständigt, att delta i det sociala livet, att ha tillgång till god hälsovård.

Gruppen, vars representant för SPFs räkning är Karin Larsson, sakkunnig, har följt olika projekt beträffande livslångt lärande, till exempel lärande senare i livet, lärande med hjälp av nätet och projekt för att förändra attityden till äldres möjligheter till inläring. Inom EU finns ett program som arbetar med livslångt lärande för alla och som innebär uppdatering av tidigare utbildning. Programmet baseras på premissen att investering i utbildning och träning är nyckeln till att släppa loss människors potential utan hänsyn till ålder eller bakgrund. När det gäller anställningsbarhet måste denna kunna bibehållas och utvecklas genom hela arbetslivet.

Aktivt åldrande innebär bland annat ett åldrande med god hälsa, fullvärdigt medlemskap i samhället, oberoende i vardagen och livskvalitet. Europaåret 2012 syftade till att bidra till skapandet av bättre jobb-möjligheter och arbetsförhållanden för det växande antalet äldre personer i Europa. Och att hjälpa dem att ta en mer aktiv roll i samhället samt uppmuntra dem till ett hälsosamt åldrande.

AGE Platform Europe

- Europas äldreorganisationer

AGE Platform Europe är en medlemsorganisation, för äldreorganisationer i Europa, med säte i Bryssel. AGE är samtidigt en lobbyorganisation för äldre (50+) i Europa med huvudsaklig inriktning på vård- och omsorgsfrågor. Medlemsskap i AGE ger en möjlighet att påverka inriktningen samt att få direkt insyn i vad som är på gång inom äldrefrågorna i Europa.

SPF representeras av förbundsordförande Karl Erik Olsson i generalförsamlingen där alla cirka 150 medlemsorganisationer samlas en gång om året. I styrelsen deltar alla nationers företrädare i möten två gånger per år. Även här representeras SPF, tillika Sverige, av Karl Erik Olsson.

Expertgrupper

Till organisationen har man knutit sex expertgrupper bestående av sammanlagt 86 experter. Varje grupp sammanträder två gånger per år och SPF representeras i fyra av dessa. Olof Björlin, sakkunnig inom SPF, ingår i antidiskrimineringsgruppen ADEG och i gruppen för social delaktighet SIEG.

ADEG har lagt ner ett omfattande arbete på att ta fram riktlinjer för bestämmelser mot åldersdiskriminering som också överlämnats till styrelsen men som inte ännu lett till bindande regler. Ett annat pågående projekt är att få fram bindande regler för möjligheter för äldre (70+) att få reseförsäkringar, banklån samt kreditkort vilket inte är möjligt i flera EU-länder.

Arbetet inom SIEG går för närvarande främst ut på att arbeta fram förslag på hur man ska kunna utjämna de sociala olikheterna inom de europeiska länderna.

”Denna proposition ledde i sin tur till en ändring i Diskrimineringslagen som började gälla i januari 2013 och som förbjuder åldersdiskriminering även utanför arbetslivet.

SPF utsåg Barbro Westerholm, hedersordförande i SPF, att delta i gruppen för vård och omsorg. Karin Larsson, sakkunnig inom SPF, deltar i gruppen för ett aktivt åldrande och arbete. Att delta i expertgrupperna innebär att bidra med kunskaper, sammanställa alla svenska AGE-medlemmars åsikter, representera AGE nationellt inom området, delta i möten, samt att svara på frågor och lämna information till AGE mellan gruppernas möten.

Ny diskrimineringslag 2013

Sverige fick år 2010, efter lång tvekan från regeringens sida, en lag om förbud mot åldersdiskriminering. Förbudet gällde endast inom arbetslivet, medan de övriga diskrimineringsförbuden också gäller varor och tjänster. SPF agerade därför kraftfullt för att få till stånd en utvidgning även när det gäller åldersdiskriminering och hade stor hjälp av det arbete som utförts inom ADEG. En utredning tillsattes också av regeringen och ett lagförslag togs fram som under hösten 2012 ledde till en proposition. Denna proposition ledde i sin tur till en ändring i Diskrimineringslagen som började gälla i januari 2013 och som förbjuder åldersdiskriminering även utanför arbetslivet, med vissa undantag.

Diskrimineringslagen (2008:567) med ändringar (2012:673).

Vi ska påverka opinionen

Vi ska påverka politiker, tjänstemän och den svenska opinionen. Aktiviteter som görs med detta som syfte är alltså av grundläggande betydelse för SPF. Övergripande mål är att vi blir lyssnade till och blir efterfrågade både som kunniga och engagerade personer och som betydelsefull grupp i samhället.

Omfattande inflytandearbete

De som är aktiva i inflytandearbetet är förbundsstyrelsen, förbundskansliets tjänstemän/expertyr samt aktiva medlemmar över hela landet, framför allt de som valts som ledamöter i sina lokala pensionärsråd. Antalsmässigt mest betydande, och även i flera avseenden viktigast, är ledamöterna i de kommunala och landstingspolitiska pensionärsråden samt de intressenter och stödpersoner dessa lyckas samla kring sig lokalt.

Inom kommun och landsting bestäms omfattande verksamheter som äldreomsorgen och andra sociala tjänster, vården av äldre, bostadsplaneringen och den lokala infrastrukturen. Kort sagt avgörs de äldres vardag och livskvalitet i mångt och mycket på lokal nivå. Det inflytande som vi, genom aktiva och kunniga medlemmar i föreningarna, kan utöva lokalt har därför en central plats i vårt äldrepolitiska arbete.

Förbundets talan

Rollen för SPF:s förbundskansli är i detta perspektiv att ge stöd till de aktiva ute i landet genom att förmedla kunskap och information och genom förslag och initiativ. Förbundskansliet ska vara SPF:s talesperson i förhållande till olika myndig-

” Helt avgörande för detta arbete är den ömsesidiga kommunikationen mellan de lokalt aktiva å ena sidan och den kompetens och de initiativ som representeras av förbundskansliet å den andra.

heter som till exempel Socialstyrelsen. Vi ska, efter inbjudan, delta i statligt utredningsarbete samt hålla oss, och medlemmarna, informerade om utvecklingen på olika områden genom att delta i seminarier och liknande arrangemang.

Ny fullspäckad kanal

Helt avgörande för opinionsarbetet är den ömsesidiga kommunikationen mellan de lokalt aktiva och allmänheten i stort, å ena sidan och den kompetens och de initiativ som representeras av förbundskansliet å den andra. Som verktyg för detta har under året påbörjats en utveckling av en digital informationskanal inom SPF:s Intranät, åtkomlig för alla aktiva inom förbundet. Genom denna får alla snabbt information om de aktiviteter, rapporter och andra verksamheter som har sin bas i relevanta myndigheter, i forskning, i andra organisationer och i den allmänna debatten.

Till informationen länkas också tips och förslag kring lokala aktioner och frågor som kan ställas till beslutsfattare. Intranätet är ett komplement

till och en löpande uppdatering av boken ”Goda Råd”. Det har under året byggts upp och fyllts med konkreta nyheter. Varje vecka matas denna nyhetsförmedling med minst en, och i de flesta fall flera, nya notiser med länkar till de fullständiga informationskällorna.

Verksamheten har som tidigare präglats av en stor mängd uppdrag i externa referens- och ledningsgrupper och remisser har besvarats. Dessutom har yttranden från politiska instanser och myndigheter besvarats.

En intern vård- och omsorgsgrupp har under hösten diskuterat och börjat skissa på visionen för äldreomsorgen 2025. Eva Sahlin sammanställande, Ola Nilsson sekreterare.

” Den oetiska lagen kom inte till stånd.

SPF TV

Under våren byggdes SPF TV upp, webbfilmer spelades in med föredrag av bland andra Gösta Bucht och Lars Nilsson, båda sakkunniga i SPF. Det gjordes också inspelningar från vinnarpresentationen av Seniorvänlig kommun och från Ålderismseminariet under Almedalsveckan. SPF TV nås via www.spf.se.

Nytt lagförslag oetiskt

I november lade regeringen förslag till en lag ”God vård och omsorg om personer med demenssjukdom samt regler för skydd och rätts-säkerhet”. Gösta Bucht ingick i en arbetsgrupp på initiativ av Vårdalstiftelsen med uppgift att påverka regeringen så att lagen förändras eller inte kommer till stånd. Vården och forskarsamhället ansåg lagen etiskt tvivelaktig och dessutom ofärdig och överspelad, eftersom mycket utvecklats inom demensvården sedan den statliga utredningen, som ligger till grund för lagförslaget, gjordes 2006.

SPF arbetar för god och bibehållen hälsa

” Livet slutar inte vid 60 - och samhället värdesätter i allt högre grad det som de äldre kan bidra med. Aktivt åldrande handlar om just detta: att få ut mer och inte mindre av livet när du blir äldre - på jobbet, i hemmet och i samhället.

Äldreåret 2012

Kampanjen ”SPF slår ett slag för det friska” var en del av SPF:s arbete med Europaåret för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna 2012 (Äldreåret 2012). Europeiska Kommissionen beskriver sitt initiativ såhär. *”Livet slutar inte vid 60 – och samhället värdesätter i allt högre grad det som de äldre kan bidra med. Aktivt åldrande handlar om just detta: att få ut mer och inte mindre av livet när du blir äldre – på jobbet, i hemmet och i samhället”.*

SPF deltog i arbetet för ett aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna genom bland annat mässor, ålderismprogrammet, EU-projektet WeDO, Almedalen 2012, Kampanjen ”SPF slår ett slag för det friska”, Pensionärsråd och Matprojekt.

SPF:s folkhälsoarbete styrs av innehållet i stadgarna, SPF:s äldrepolitiska plattform samt aktuella kongressbeslut. Målen är att öka förutsätt-

ningarna för att främja och bibehålla god hälsa, en bra livskvalitet och oberoende. Men även att minska eller fördröja risken för sjukdom och funktionsnedsättning. Visionen är att SPF ska vara känt för sin hälsofrämjande verksamhet. Det ska vara självklart att vända sig till SPF för att delta i aktiviteter som är sociala, hälsofrämjande, lustfyllda och meningsfulla.

SPF slår ett slag för det friska

En av de stora satsningarna som förbundet gjorde 2012 handlade om den hälsofrämjande verksamheten i föreningarna. Idén till kampanjen startade med ett pressmeddelande under kongressen 2011 där uttrycket ”SPF slår ett slag för det friska” myntades. Därefter utsågs 2011 års Seniorvänliga kommun, Nykvarn, utifrån hälsofrämjande kriterier. Som en naturlig fortsättning startade under 2012 en övergripande kampanj med det friska i fokus. Ett smörgåsbord av aktiviteter med tillhörande material erbjöds, bland annat tips på litteratur och föreläsare. Ett rörelsepausprogram togs fram och förbundsstyrelsen utmanade alla distrikt i en stegtävling.

SPF rör om i grytan

Den marknadsföringsfolder som togs fram redan 2011 spreds och förbundet tog fram stöd för att arbeta med matprojektet ”Rör om i grytan”. Slutligen togs dokumentet ”Äldre i folkhälsopolitiken” fram i samarbete med distriktens folkhälsoansvariga.

Förbundet har stöttat distriktens folkhälsoansvariga i deras arbete gentemot föreningar. Bland annat genom distriktsbesök där förbundet besökt och informerat om kampanjen i samband med lokal utbildning/konferens inom folkhälsoområdet. En tvådagars konferens för distriktens folkhälsoansvariga genomfördes i maj på Tollare Folkhögskola. Konferensen hade temat ”SPF slår ett slag för det friska” och deltagarna fick en utförlig kampanjpresentation samt möjlighet till erfarenhetsutbyte.

Vi ska bekämpa ålderismen i samhället

Ordet "ålderism" är relativt nytt på svenska. Det definieras som negativa attityder, stereotypier och diskriminering på grund av ålder. Det kan innebära att äldre människor ges lägre värde än yngre och att de har färre uppgifter i samhället.

Prisbelönt projekt

Problemen med äldres läkemedelsbehandling beror till stor del på brist på engagemang för äldre - ålderism. Därför har SPF:s läkemedelsprojekt lagts in i programmet mot ålderism.

SPF samarbetar sedan 2009 med PRO och Apoteket AB i paraplyprojektet *Koll på läkemedel*. Syftet är att försöka minska antalet läkemedel som äldre använder (multimedisinering) och även minska användningen av läkemedel som Socialstyrelsen anger "bör undvikas" vid behandling av äldre. Projektet fick år 2012 hederspris av Dagens Medicin med följande motivering:

"I ett kraftfullt samarbete har hederspristagarna drivit ett långsiktigt opinionsarbete med mål att sprida kunskap, skapa dialog och väcka debatt. Med fokus på att engagera och stärka äldre att ta egen makt över sin hälsa och sin läkemedelsbehandling har insatserna fått stor genomslagskraft och tydliga politiska resultat."

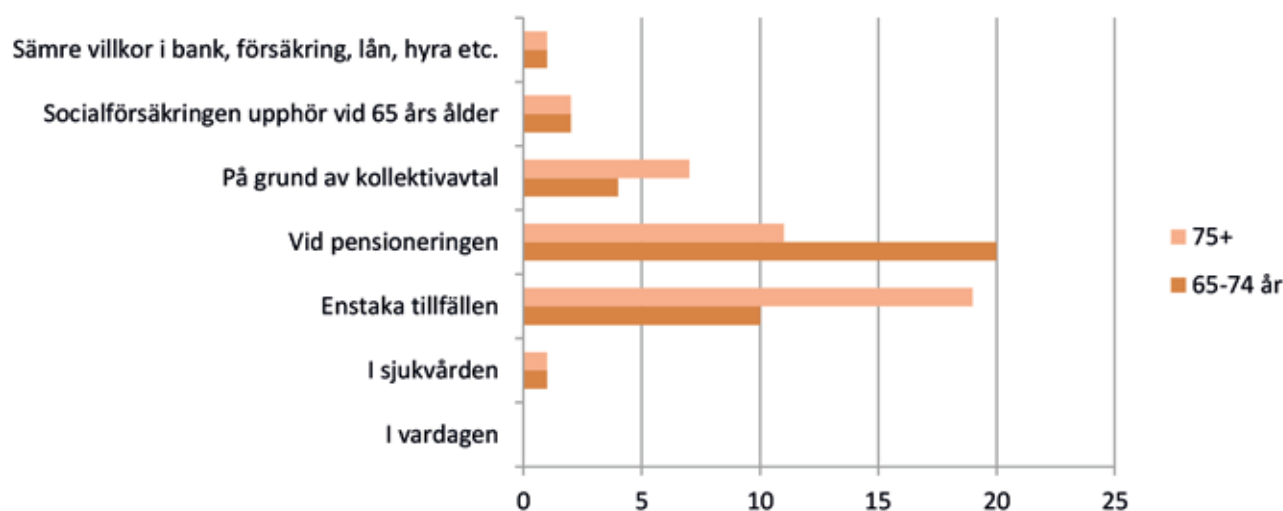
SPF:s förbundsstyrelse beslöt 2011 att starta ett program för att motverka ålderism och ansvarig för programmet är Lars Nilsson, sakkunnig på SPF. Under första året har det skapats kunskap om hur stor andel av medlemmarna som drabbats, strategier för arbetet har utvecklats och vissa konkreta resultat har rapporterats.

Verksamheten bedrivs nu via sju arbetsgrupper som arbetar med allt från att förändra samhällets attityder mot äldre, se över lagar och regler, äldres läkemedelsbehandling, starta-eget-service, certifiering av hemtjänst/äldreboenden till enkäter och försöksverksamheter.

Många drabbas

Ålderism är för många ett okänt ord, men det är ett också ett komplext begrepp. Det råder dock knappast någon tvekan om att ålderism förekommer. Nära hälften av SPF:s medlemmar har

Resultatet från en enkät om ålderism till 2 000 slumpvis utvalda SPF-medlemmar visar att minst 40 procent av de svarande någon gång råkat ut för ålderism. I diagrammet nedan framgår i vilka sammanhang de frågade upplever att de råkat ut för ålderism.

någon gång drabbats. Därför är det viktigt att det upptäcks, kvantifieras, analyseras och motarbetas. SPF:s program för att motverka ålderism är därför långsiktigt. En detaljerad rapport ska presenteras vid förbundskongressen 2014.

Hur har våra äldre det i Sverige?

SPF:s sakkunnige Gerdt Sundström har i hela sitt yrkesliv sysslat med undersökningar kring äldres levnadsförhållanden och konstaterar att de förändras ganska långsamt, men att effekterna på längre sikt är dramatiska.

Det finns många bra undersökningar före och efter millennieskiftet att luta sig emot för att beskriva utvecklingen, med den äldsta riksrepresentativa undersökningen från 1954, den senaste från 2012. 2009 gjordes en bland SPF:s medlemmar.

Mycket har blivit bättre

Utan att gå in i detalj kan man konstatera att mycket har blivit bättre. Människor är friska och rörliga allt högre upp i åldrarna och lever allt längre. Allt fler äldre har allt fler nära anhö-

riga; partner, barn och andra. De har dem dessutom allt längre. Men det finns även mörkare moln på himlen - även bland SPF:s medlemmar. Ett paradoxalt resultat av de allt fler anhöriga är att chansen att få hjälp av dem ökar, men även risken att själv bli omsorgsgivare. Ungefär var femte SPF-medlem vårdar en nära anhörig. Och risken att döden rycker bort vuxna barn är inte obetydlig, som Gerdt Sundström visat i en ännu opublicerad, historisk undersökning.

Alltför många har problem med ekonomin eller besvär med ohälsa, där äldre kvinnor är överrepresenterade.

Gerdt Sundström har skrivit en rapport för Sveriges Kommuner och Landsting, SKL med synpunkter på de ganska stora variationerna i omsorgen kommunerna emellan, ett "hett" tema även i andra länder. Han samarbetar med spanska kollegor i en liknande analys för Spanien. Spanien är det enda sydeuropeiska land som har en omfattande offentlig omsorg, med nivåer faktiskt inte så långt från de svenska och i några avseenden överlägsna, även om finanskrisen kastar sin skugga över den just nu.

Vi går åt rätt håll

Aktiviteter för kropp och knopp

SPF-mästerskapen

SPF-mästerskapen i olika fysiska och mentala idrotter är en del av förbundets folkhälsoarbete. Syftet är att ge medlemmarna ett skäl att vara aktiva inom sin favoritsport samt att ge tillfällen till social gemenskap. Tävlingarna ger dessutom såväl förbundet som arrangerande distrikt och föreningar tillfälle till god PR genom att de blir föremål för medias intresse. Under året genomfördes mästerskap i åtta grenar.

SPFs hjärnkoll - en kunskapstävling

SPFs hjärnkoll, det senaste tillskottet i mästerskapssviten lockade hela 18 distrikt att utse representantlag till finalen som genomfördes i förbundets regi den 6-7 november. Tävlingen lockade drygt 180 deltagare att kliva på Cindrella och åka med på årets mest hjärnaktiverande evenemang.

Både tävlande och publik satt med penna och papper i högsta hugg för att gnugga geniknölar och få fram rätt svar på frågorna. Förbundets kanslichef, Stikkan Carlsson, ”extraknäckte” som frågeledare och höll ihop tävlingsdagen med hjälp av tävlingsledaren Ola Nilsson och personal från förbundskansliet.

Övriga SPF-mästerskap 2012 var längdskidor som dock blev inställt på grund av snöbrist, bordtennis i Örebro (arr. SPF Örebrodistriktet), boule i Falun (arr. SPF Falun), golf i Norrtälje, (arr. SPF Rurik och SPF Skutan), bridge i Mönsterås (arr. SPF Strandaveteranerna), orientering i Ronneby (arr. SPF Ronneby), Bowling i Sundsvall (arr. SPF Club Freja), schack i Skara (arr. SPF Skara) och SPFs hjärnkoll på Viking Line, november (arr. SPF förbundet).

Det största arbetet med mästerskapen utförs lokalt och organisationsgrupperna kring varje mästerskap lägger ner mycket tid och kraft på planering och genomförande. Arrangemangen i alla grenar var väl genomförda i hälsans tecken.

Samarbete med Hjärt-Lungfonden

Under 2012 gick startskottet för ett givande samarbete mellan SPF och Hjärt-Lungfonden. Hjärt-Lungfondens mål är att besegra hjärtsjukdom – vår tids stora folksjukdom. De arbetar med att öka medvetenheten om dessa sjukdomar. Samarbetet med SPF innebär att Hjärt-Lungfonden erbjuder alla föreningar och distrikt kostnadsfria föreläsningar för att öka kunskapen om sjukdomarna. Under hösten 2012 genomfördes

cirka 25 föreläsningar med totalt cirka 1 500 deltagare. År 2013 försätter samarbetet och redan nu är 35 föreläsningar inplanerade med cirka 3 500 deltagare.

Trafikverksamheten

Målsättningen för trafikverksamheten är att bidra till att minska antalet trafikolyckor och trafikskador bland äldre och därmed bidra till att Nollvisionens mål uppnås. Inom SPF är det sakkunnig Gunnar Carlsson som driver förbundets trafikverksamhet.

SPFs centrala trafikverksamhet omfattar bland annat opinionsbildning för en säker mobilitet för de äldre, samordning, utveckling och bevakning av SPFs arbete. Den omfattar också planering och genomförande av en central trafiksäkerhetskonferens och medverkan i regionala konferenser. Dessutom medverkan i NTFs centrala trafiksäkerhetsarbete samt samverkan med myndigheter och andra aktörer inom säkerhet och mobilitet.

SPFs regionala och lokala trafikverksamhet omfattar information om trafiksäkerhet i föreningarna, deltagande i studiecirklar, medverkan i NTFs regionala och lokala arbete, distriktutbildningar och konferenser. Här jobbar man även med initiering av och deltagande i lokala trafiksäkerhetsfrågor.

Utblick 2013

Under 2013 kommer den opinionsbildande verksamheten att stärkas.

Den övergripande fråga som ska drivas är ökad anpassning av trafiksäkerheten till ett snabbt ökande antal äldre människor. Fokus kommer att ligga på olyckor med fotgängare inblandade och då speciellt halkolyckor.

** De verkliga antalen är troligen flera tiotals procent högre än de angivna, som grundar sig på rapporter från endast en tredjedel av föreningarna.*

*** Talen är totala antalet åhörare vid olika informationstillfällen. Då man ger information i samma ämne vid flera tillfällen kan åhörarna delvis vara samma personer.*

På SPFs föreningars medlemsmöten* runt om i landet har under året:

21 000

medlemmar** informerats om cykelhjälm

26 000

medlemmar** informerats om reflexer

21 000

medlemmar** informerats om halkskydd

13 000

medlemmar** informerats om bilbälten

16 000

medlemmar** informerats om risker på övergångsställen

14 000

medlemmar** informerats om risker med för höga hastigheter

1 400

medlemmar** deltagit i studiecirklar om äldre och trafik

Ovan är ett axplock av regionala och lokala aktiviteter som har genomförts under 2012.

SPFs medlemstidning

En modern 70-åring

Målen för 2012 var att fortsatt ha en framträdande roll som medlemstidning och nå nya och gamla seniorer. Veteranen arbetade med att utveckla journalistiken i tidningen och på nätet och bevakade frågor om pensioner, ekonomi, vård och boende, men hade också artikelserier om minnet och om hjärnans möjligheter. Teman var bland annat enklare vardag, ideellt arbete, flytta utomlands och seniorlån. En innehållsanalys av tre nummer visar att tidningen för fram relevant information om SPF och dess verksamhet, följer upp kongressbeslut, samt väcker nya frågor.

Ett nyhetsbrev föddes

Ett elektroniskt nyhetsbrev skickades ut till medlemmar med epost i medlemsregistret. Åtta nyhetsbrev har skickats till cirka 50 000 personer. Fokus har varit på förbundets frågor som felmedicinering, pensionssystemet, omsorg, ålderism, kontantlösa samhället och hörbarheten i tv, SPF slår ett slag för det friska, rör om i grytan, internationella äldredagen, We-Do, SPF-mästerskap, liksom enskilda föreningars, distrikts och medlemmars initiativ. Artiklar som "När vuxna barn gör slut" "Så blir din hjärna bättre", "Ät dig frisk" och "Det är aldrig försent att ta fram sin sexualitet" har rönt stor uppskattning.

En pigg veteran

2012 var det 70 år sedan SPF gav ut sin första medlemstidning, och Veteranen lät göra en medieanalys där den dåvarande tidningens första utgåvor jämfördes med dagens. Slutsats blev att äldre idag framställs som individer där det är normalt att åldras, till skillnad från förr, när äldre framställdes som en homogen grupp beklagans-

värda åldringar.

Marknadsföring mot nya seniorer skedde via riktade prenumerations/medlemserbjudanden i olika kanaler, försäljning i ett mindre antal Interpressbutiker, fem gånger med kampanjställ. Veteranen deltog på Seniormässan med egen monter i anslutning till Stockholmsdistriktet och höll seminarium om "Vad ska du göra resten av ditt liv", "Välkommen till din fantastiska hjärna" och "Lust efter 60". Tidningen har marknadsförts på Bok-biblioteksmässan, och på plats i Almedalen liksom via Facebook.

Framme i digitala medier

Veteranen är mycket aktiv i sociala medier och har twittrat från seminarier och debatter. Tidningen kan köpas till digitala läsplattnar via Quiosk. Redaktionen fortsatte att utveckla veteranen.se vars nya hemsida ökade besöken, en jämförelse mellan september 2011 och 2012 visar en ökning från 11 000 unika besökare per månad till 23 000. Under hela året var besöken 72 procent fler än tidigare. Blogg- och mötesplatsen silvergenerationen.se lanserades också.

Den ekonomiska krisen som drabbat landets tidningar nådde även Veteranen som fick en höst med besparingar. Nya avtal med tryckeri, taltidningsproducent och prenumerationsregister har genomförts.

Årets Senior

2012 lanserades en livscoach för läsarna och en ny medicinsk expert. Läsarna röstade fram Bodil Jönsson till Årets Senior 2011 och prisutdelning skedde i februari 2012 i samband med Årets Seniorvänliga kommun.

PR, event & marknadsföring

Almedalen

SPF har bevisat att man finns med där äldres rättigheter står i centrum. De seminarier SPF arrangerade under Almedalveckan i Visby var välbesökta. Det finns ett före och ett efter när det gäller denna arena för samtal och mingel, nätverkande. Det gäller att förbereda deltagandet och dessutom att följa upp. Merparten av besökarna knyter kontakter som företrädare för partier, organisationer, myndigheter, föreningar eller PR-byråer. Aktiviteterna har svällt kraftigt de senaste åren. 2012 ordnades ca 1 900 seminarier i Almedalen.

Det känns som en öppen och demokratisk scen för åsikter av olika slag. Och trots stor konkurrens om åhörarna lyckades SPF få fullsatt på sina seminarier. Äldre-frågor står i eller nära centrum i dagens samhällsdebatt.

Lyckade seminarier

SPF inledde veckan med ett samtal om fördomar och diskriminering under rubriken ”Detta hade aldrig hänt om jag varit yngre!”. Förbundsordförande Karl Erik Olsson, ledde diskussionen och Lars Nilsson, sakkunnig i SPF, berättade om SPF:s omfattande program för att få bort fördomar. Övriga deltagare var Gunnar

Wetterberg, ansvarig SACOs samhällspolitiska avdelning, Lars Andersson, prof. gerontologi och som skrivit boken *Ålderism*, Margareta B. Kjellin (M) socialutskottet och Maj Rom, SKL. Det andra seminariet SPF stod för var ”Rekordgenerationens framtidsdrömmar och hälsa”. Mats Olsson, framtidsstrateg, Kairos Future och Ann-Christine Baar, primärvårdschef

Västra Götaland berättade och samtalade. Ylva Bergman, chefredaktör för *Veteranen* var moderator. SPF gjorde också ett seminarium om ”Äldres läkemedelsbehandling – kommunens ansvar” i samarbete med PRO och Apoteket i projektet *Koll på läkemedel*. Barbro

Westerholm (FP), Eva Nilsson Bågenholm, nationell äldresamordnare vid socialdepartementet, Gerd Silk, MAS, Fredrik Markstedt, PwC och Staffan Werme SKL deltog. Det fjärde seminariet om äldres sexualliv var ett samarbete med RFSU. Margareta Grafström, sakkunnig i SPF, Gudrun Schyman, feministiskt initiativ, Christina Rogala, RFSU deltog och Kristina Ljungros, RFSU, moderator. Seminariet om åldersdiskriminering webbfilmdes och direktsändes via SPF:s hemsida. Det är ett sätt att kommunicera direkt till alla medlemmar och intresserade som är mycket uppskattat.

KOLL PÅ
LÄKEMEDEL

Välbesökt marknadstält

Många av dem som strömmade förbi stannade vid det tält som SPF:s Gotlandsdistrikt ställt upp på Östra Porten. Under tre dagar var SPFare på plats. De delade ut flygblad som förbundet tagit fram för att göra reklam för seminarierna.

Förutom egna arrangemang eller arrangemang tillsammans med andra organisationer var också SPF:s ordförande Karl Erik Olsson inbjuden att delta i en rad olika seminarier.

Annonsering

SPF annonserade i tidningen Resumé, som delades ut på måndagen. Annonsen fanns även med i en bilaga i Svenska Dagbladet, som delades ut under veckan samt i en bilaga som Vårdförbundet tog fram och distribuerade med DN under veckan.

Cirka fyra veckor före Almedalsveckan skickades ett brev ut till myndigheter och riksdagens partier. Brevet berättade om SPF:s seminarier och om att arbetsutskottet var där i stort sett hela veckan.

Rekrytering

Under våren hölls den årliga konferensen om rekrytering i Stockholm och under hösten en tvådagars konferens om marknadsföring. Rekryteringskonferensen tog upp analys av marknadsundersökningen som gjordes hösten 2011, genomgång av värvarsteam, kampanjmaterial presenterades, fokus lades också vid erfarenhetsutbyte, ny form för 65-årsutskick, intranät och hemsida samt resultat av 2011 års rekryteringstävling.

Rekryteringstävlingen för alla föreningar lanserades i januari och resultatet publiceras på DO-konferensen i april 2013.

En kunskapsintensiv vecka

Det är lätt att dra slutsatsen att Almedalen är en viktig kunskapsförmedlare i Sverige. I vanliga fall är vi bra på att låsa in kunskapen i olika SOUn och promemorior. I Almedalen ventileras den och det krävs en kraftansträngning för att inte lära sig något under veckan.

SPF och PRO tog under året krafttag för att föra ut alla resultat de tagit fram gemensamt i sina studier av hur läkemedelskonsumtion och behandling ser ut.

SPF korar Seniorvänlig kommun

Marknadsföring

På konferensen om marknad var syftet att ge inspiration till utveckling av marknadsföringen och att ge deltagarna möjlighet att byta erfarenheter med och lära av varandra.

Erfarenhetsutbyte

Tanken var att alla deltagare självklart förde kunskaper och erfarenheter vidare till respektive distrikts marknadsförare i föreningarna. Distrikten berättade vad de genomfört av den plan för marknadsföring som en grupp, tillsatt av förbundsstyrelsen, tog fram 2011. Budskapsformulering för SPF togs upp och på kvällen gästade Lars Nilsson, sakkunnig, och berättade om ålderismprogrammet. Dag två kom Grytgöls

idrottsklubb och berättade om hur en liten ort med cirka 600 invånare kan ha en idrottsklubb med cirka 800 medlemmar. Mycket inspirerande. Ett avsnitt under dag två handlade om opinionsbildning och media. Många tips och kloka råd framkom.

Sveriges seniorvänligaste kommun

Syftet med årets tävling var övergripande att stå upp mot ålderstänkandet i samhället. Innehållet handlade om ålderismen, det vill säga alla fördomar och förutfattade meningar om äldre som ofta leder till diskriminering. Till Seniorvänlig kommun år 2011 utsågs Nykvarns kommun. Vinnare 2011 presenterades i februari 2012 på Café Opera i samband med Stockholmsdistriktets mingelparty i februari.

Vinnare år 2012

Fem kommuner var nominerade: Falun, Haninge, Kristianstad, Mönsterås och stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo i Göteborg. Samtliga uppvisade ett glädjande engagemang för förbättrade levnadsförhållanden för äldre.

Till 2012 års mest seniorvänliga kommun utsågs Haninge kommun med följande motivering: *”Kommunen strävar efter att ligga steget före befintliga krav utifrån lagar, förordningar och regler genom att utveckla nya koncept i samråd med äldre och deras organisationer. Arbetet mot olämplig medicinering och för förbättrad nutri-*

tion är aktivt och nyfiket. Haninge kommun försöker både underlätta konstruktiv nedtrappning i arbetslivet före 65/67 och fortsatt arbete för dem som så önskar efter pensionering. Kommunen uppvisar överhuvudtaget ett engagemang för det friska: för att den äldre människan ska känna sig inkluderad, kunna fortsätta som coach/mentor eller i eget nyföretagande, kunna aktivt utforma och delta i äldreverksamheter och sammantaget ha goda möjligheter att i glädje vara upptagen av sina livsuppgifter.”

Nytt för i år var att Veteranen korade Årets Juni-

” Kommunen uppvisar överhuvudtaget ett engagemang för det friska: för att den äldre människan ska känna sig inkluderad, kunna fortsätta som coach/mentor eller i eget nyföretagande, kunna aktivt utforma och delta i äldreverksamheter och sammantaget ha goda möjligheter att i glädje vara upptagen av sina livsuppgifter.

or, efter en omröstning i tidningen. Årets Senior korades också. Till årets senior 2012 utsågs Barbro Westerholm (FP) och årets junior 2012 blev Arvid Morin, Ung Omsorg.

SPF syns på mässor

Förbundet valde att sponsra distrikten på utvalda mässor även detta år. Husvagnsmässan i Jönköping, Kanalmässan i Hallstahammar, Turmässan i Göteborg, Örnexpo i Örnsköldsvik, Skånsk Trädgård, 60+ mässan i Uppsala, Trädgårdsmässan i Stockholm samt Seniormässan i Stockholm, där förbundet visar upp sig. Som reklam för SPF tog förbundet fram rollups med SPF:s viktigaste

SPF syns och hörs

budskap. Dessa lades sedan ut till försäljning på intranätet för föreningar och distrikt att använda.

Opinionsbildning

Det är väl ingen hemlighet att de flesta organisationer och företag vill ha sina ledare och talespersoner i SVTs *Gomorrön Sverige*. Det påverkar, anser man. För att bättre nå ut i medierna beslöt SPF:s förbundsstyrelse under hösten att anlita en konsultfirma som coachar ett kommunikationsråd på förbundets kansli för att få bättre genomslag i medierna. I rådet ingår kanslichef och kommunikationschef.

Förbundsstyrelsen gjorde vid sina möten uttalanden som gick ut till medierna. Läs också bifogad statistikrapport om hur SPF syns i medierna över hela landet.

Internt

SPF-Bladet, förbundets informationsblad till organisationen, skickades ut cirka 10 gånger under året. En nyhet var att lägga bladen på intranätet så att alla intresserade förtroendevalda lätt kan läsa dem. Den mest omvälvande nyheten var ändå att

SPF-Bladen sedan lades ut på ”Min sida”, som alla medlemmar når via SPF:s hemsida.

Föreningarna fick utskick via brev två gånger; dels före midsommar tillsammans med 2011 års verksamhetsberättelse och dels i december.

SPF:s sakkunnige Gösta Bucht har bidragit till *Fråga Doktorn* spalten i medlemstidningen *Veteranen* samt tagit fram debattartiklar om bland annat läkemedel och långvarig värk.

Hemsida, intranät och ”Min sida”

Under 2012 fick distrikts- och föreningshemsidorna ny layout och förbättrad funktionalitet. Alla SPF:s hemsidor har nu gemensam layout och följer samma struktur. Detta för att underlätta för besökarna och stärka varumärket. Nya medlemmar kan enkelt anmäla sig för medlemskap i SPF via hemsidorna. Dessa medlemmar registreras som intresseanmälda i medlemsregistret och registeransvarig på föreningen får automatiskt ett mejl om att ny medlem kan värvas. Även årsavgiften syns på föreningens hemsida förutsatt att detta är registrerat i medlemsregistret.

De nya mallarna lanserades och godkändes av alla distriktsansvariga vid den årliga webbkonferensen i maj månad ombord på fartyget Birka Paradise.

Under våren lanserades ”Min sida” i samband med att nya medlemskort skickades ut till alla SPF:s medlemmar. ”Min sida” är medlemmens egen sida på internet där det går att se och redigera vissa personliga uppgifter om sig själv. Informationen som visas på ”Min sida” är den information som finns registrerad om den enskilde medlemmen i medlemsregistret. Bland annat visas adress, telefon och mejl samt förenings-tillhörighet. Medlemmen loggar in via www.spf.se med sitt personnummer plus ett personligt lösenord. Under året har det även tillkommit en möjlighet att uppge tidigare yrken.

Från och med hösten kan alla inloggade medlemmar läsa SPF:s interna informationsblad, SPF Bladet, via "Min sida".

SPF:s intranät för de förtroendevalda har byggts ut och används flitigt ute i organisationen. Nytt för i år är en speciell area för "Lokal äldrepolitik". Denna uppdateras flera gånger i veckan med både nyheter och olika rapporter.

Förbundets hemsida www.spf.se har mellan 30 000 och 40 000 unika besökare per månad.

SPF på Facebook

Under december månad fick SPF sin 1000:e gillare på Facebook.

Trycksaker

Under våren togs en ny åttasidig informationsfolder fram, "Vi gör din röst hörd". Foldern presenterar kortfattat SPF och dess budskap. Foldern är tänkt att användas i marknadsföringssyfte vid rekrytering av nya medlemmar. Även tre vykort har producerats under hösten som passar bra att använda vid rekrytering av nya medlemmar.

En folder om ålderism, "Detta hade aldrig hänt om jag varit yngre", har producerats och skick-

ats ut till alla distrikt och föreningar.

Även en affisch togs fram under hösten, "Beskatta pension på samma sätt som lön, Anders Borg". Samtliga trycksaker finns att beställa i webbutiken mot fraktkostnad.

SPF:s webbutik

Under året har ett antal nya presentartiklar erbjudits i webbutiken. Bland annat ett sadelskydd, USB-minne och LED lampor.

Kasta Loss med SPF

Den 22-23 april 2013 kan SPF:s medlemmar följa med på en upplevelsekryssning som förbundet arrangerar i samarbete med Tallink Silja Line. Kryssningen lanserades under hösten 2012 med en egen hemsida www.spf.se/kastaloss.

Andra kanaler för att marknadsföra eventet har varit annons i Veteranen, föreningsutskick samt flygblad och marknadsföring på Seniormässan i Älvsjö.

I slutet av december månad hade över 1 100 personer från hela Sverige anmält sig till resan.

Pensioner & skatter

År 2012 höjdes pensionerna efter två års sänkningar. Inkomst- och tilläggspensionerna ökade med 3,5 procent, men kommer först år 2013 att ha återställts till 2009 års nivå. Den reala förändringen stannade vid 0,7 procent. Garantipensionerna höjdes med 2,8 procent.

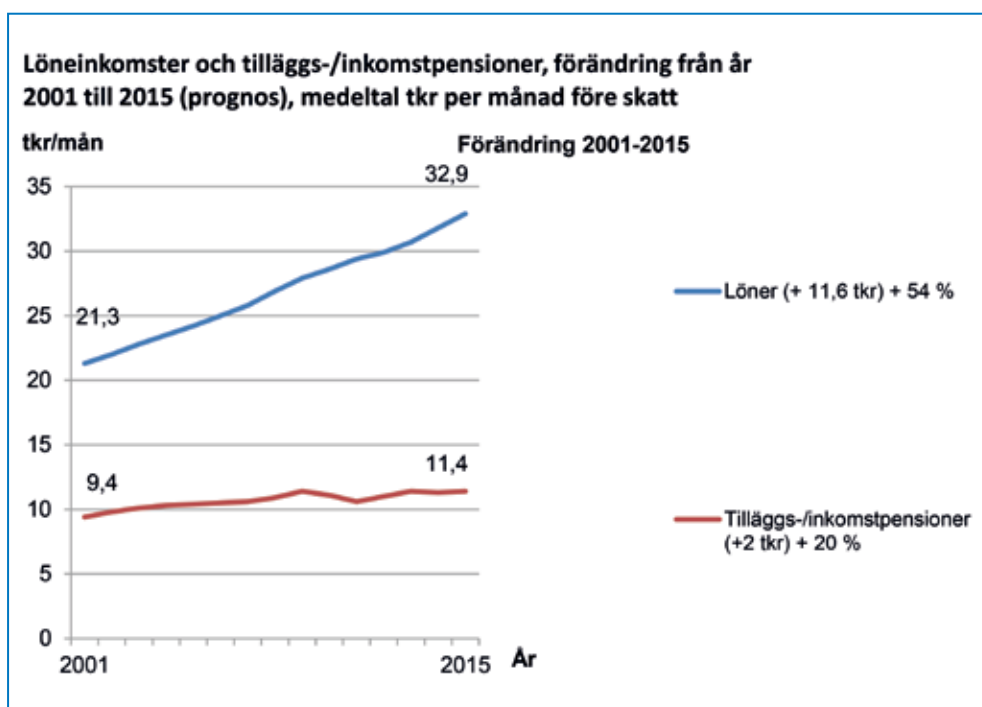
Någon ytterligare skattesänkning för pensionärer genomfördes inte under året. Från år 2013 kommer skatten för pensionärer att sänkas med ett ytterst blygsamt belopp. Skattegapet mellan yrkesverksamma och pensionärer är och kommer även nästa år att vara stort. Detta innebär givetvis att SPF med stor kraft kommer att arbeta med frågan.

Pensionsgrupp ska påverka

Under året har den pensionsgrupp, som förbundsstyrelsen beslutade att tillsätta i november

2011, börjat sitt arbete. Pensionsgruppen arbetar med ambitionsnivån att uppnå en förbättring av pensionerna och av pensionernas utveckling över tiden, så att de följer löneutvecklingen som utlovats. Pensionsgruppen ska även överväga hur SPF som organisation kan påverka beslutsfattare för att uppnå en ändring. För trovärdigheten är det viktigt att inte bara kräva mer, utan även finna förslag till finansiering och lösningar.

Pensionsgruppen, som består av Karl Erik Olsson, ordförande, Inger Nyberg, ledamot i förbundsstyrelsen, Allan Ekström, hovrättsråd, Gustaf Lindencrona, professor emeritus och Margareta Gärdestad sekreterare, förbundskansliet, har sammanträtt vid nio tillfällen. Till gruppen har även knutits Klas Eklund, Senior Economist på SEB och Peter Malmqvist, finans-

analytiker, som bollplank för att stämma av olika idéer och tankar.

Delrapport på DO-konferensen

Vid Distrikstordförande-konferensen i oktober presenterade gruppen en delrapport. De punkter som tas upp i denna delrapport är:

- bromsen avskaffas
- de överföringar som gjordes från AP-fonderna till staten åren 1999 – 2001 återförs
- normen avskaffas
- möjligheten ska finnas att kunna tjäna in till tjänstepension även efter 65 års ålder
- samma skatteskala måste gälla för pensionärer och löntagare
- avdragsrätten för pensionssparande bör återställas till tidigare nivå

Tjänstepension efter 65

Beträffande möjligheten att tjäna in till tjänstepension efter 65 år tillställde SPF arbetsmarknadens parter en skrivelse med uppmaningen att utforma avtalen i enlighet med detta.

Förnyat uppdrag

Den arbetsgrupp som består av representanter från alla rikstäckande pensionärsorganisationer fick ett förnyat uppdrag dels för att utveckla en modell för finansiering av pensionssystemet utan broms och dels för att utveckla förslag om förbättringar av bostadstillägg till pensionärer. Rapporter kommer att läggas fram under första kvartalet 2013.

Rapporten ”Pensionssystemet, blev det som tänkt? Vad behöver göras?” som överlämnades till regeringen i april 2011 mottogs till en början med ett relativt ljumt intresse. Vad som i år har kunnat konstateras är att regeringen har tillsatt sex olika utredningar inom pensionsområdet, alla i enlighet med de krav och förslag som redovisades i rapporten.

Resultaten av utredningarna kommer att redovisas under 2013.

Bokföringsprogram och officepaket

Enligt ett kongressbeslut ska förbundet ta fram och bekosta ett bokföringsprogram för distrikt och föreningar.

Under hösten lanserades programmet och föreningarna kan nu beställa det direkt från förbundet. Ambitionen är att programmet ska underlätta arbetet för föreningskassörerna.

En uppdaterad version av kassörshandboken har också lagts upp på intranätet som ytterligare stöd till kassörerna.

Kassörsutbildning

Under 2012 förberedde förbundet en kassörsutbildning för distrikten under 2013 och även för en mall som föreningarna kan använda sig av när de upprättar ett förenklat årsbokslut.

Under 2012 har förbundet också informerat föreningarna om att de kan beställa programvaror från en extern leverantör som vill bidra till de idéburna organisationerna genom att donera programvaror.

Medarbetare på Förbundskansliet

Bakre raden från vänster: Tommy Vestlin, Lars-Åke Johansson, Stickan Carlsson, Sten Arndt

Mellersta raden från vänster: Maria Samuelsson, Johanna Lundin Bhattacharyya, Anna Rask, Ola Nilsson, Jan Arleij, Frida Johansson, Anna Sandberg, Karin Bajlo, Gunilla Lindahl

Sittande från vänster: Kerstin Söderberg, Gunnar Degerman, Birgitta Holmsten, Cathrine Swenzén, Eva-Christine Öhman

Frånvarande vid fotografering: Ylva Bergman, Dagmar Gustavsson, Margareta Gärdestad

Katarina Lindström
Annonschef, Veteranen

Marita Hedén
Annonssäljare, Veteranen

Kansliets ledningsgrupp

Stickan Carlsson, kanslichef

Johanna Lundin Bhattacharyya, ekonomichef

Cathrine Swenzén, kommunikationschef

Ylva Bergman, chefredaktör Veteranen, t.o.m augusti 2012

Gunilla Lindahl, redaktionschef Veteranen, fr.om. september 2012

SPFs sakkunniga

Sakkunniggruppen träffas cirka nio gånger per år då de rapporterar sina aktiviteter och diskuterar aktuella frågor.

Bakre raden från vänster:

Gunnar Carlsson, f.d. forskare på VT1 och trafiksäkerhetschef på NTF

Lars Nilsson, apotekare och professor emeritus i farmakologi

Karin Larsson, f.d. personalchef, bevakar HR/employmentfrågor inom EU

Gösta Bucht, professor emeritus i geriatrik vid Umeå universitet

Främre raden från vänster:

Gerdt Sundström, professor i gerontologi

Kjerstin Genell Andrén, doktor i socialmedicin, vård- och omsorgsfrågor

Olof Björlin, jurist, tandvård, våld/diskriminering mot äldre samt EU-frågor

Frånvarande vid fotografering: Margareta Grafström, professor emerita i vårdvetenskap

SPFs förbundsstyrelse

Kjell Skålberg

Sonja Åneman

Kjell Holmlund

Maritta Selin

Inger Ingesson

Börje Gustafsson

Förbundsstyrelsens grupper

Förbundsstyrelsens arbetsutskott

Karl Erik Olsson, ordförande, Karl-Erik Axelsson, 1e vice ordförande, Ingela Lindberger, 2a vice ordförande, Stickan Carlsson, kanslichef

Redaktionskommittén

Ylva Bergman, Veteranen, ordförande, Ingela Lindberger, ledamot och Maritta Selin, ledamot

Tankesmedja

Ingela Lindberger, sammankallande, Maritta Selin, förbundsstyrelsen, Gösta Bucht, sakkunnig och Gerdt Sundström, sakkunnig

Ekonomigrupp

Kjell Holmlund, ordförande, Karl Erik Olsson

och Karl-Erik Axelsson

Pensionsgruppen

Karl Erik Olsson, ordförande, Allan Ekström, Stockholm, Gustaf Lindencrona, civilekonom, professor emeritus i finansrätt och före detta rektor vid Stockholms universitet, Inger Nyberg, förbundsstyrelsen och Margareta Gärdestad, pensionsexpert på förbundskansliet, sekreterare

Pensionsgruppens bollplank

Till pensionsgruppen knyts också två experter som avses fungera som "bollplank". Klas Eklund, Senior Economist på SEB och Peter Malmqvist, finansanalytiker

Bengt Lidström

Eva Sahlin

Karl-Erik Axelsson
1e vice ordförande

Ingela Lindberger
2a vice ordförande

Karl Erik Olsson
ordförande

Inga-Lott Thörnell

Frånvarande vid fotografering: Inger Nyberg

Läkemedelsgrupp/styrgrupp läkemedelsprojektet

Karl-Erik Axelsson, ordförande, Gunnar Degerman, omvärldsanalytiker, Lars Nilsson, projektledare och sakkunnig, Eva-Christine Öhman, utbildningsansvarig förbundskansliet

Stadgegruppen

Inga Davidsson-Friberg, ordförande, Örebro, Kjell Skålberg, Jönköping, Kjell Holmlund, Skåne och Stig Carlsson, förbundets kanslichef och sekreterare

Vård och omsorgsgruppen

Eva Sahlin, ordförande, Karl-Erik Axelsson, Barbro Westerholm (FP), Greta Nordquist, Skåne, Gösta Bucht, sakkunnig, Ola Nilsson, sekreterare

Valberedning

Gusten Rolandsson, Jämtland, ordförande
Gunnar Bengtsson, Skåne
Inga-Britt Carlberg, Norrbotten
Inga Davidsson-Friberg, Örebro
Jarl Graf, Skaraborg
Sven Hägerborg, Halland
Lillemor Lindberg, Stockholm
Jan-Erik Lövbom, Östergötland
Jan-Erik Nyberg, Västernorrland
Lars Stenbäck, Jönköping
Ulla-Britt Wahl, Kalmar

Valberedningens arbete

Under verksamhetsåret har valberedningen genomfört två ordinarie möten. Ledamöter ur valberedningen har dessutom deltagit i förbundsstyrelsens möten och även i DO-konferenser samt besökt samtliga distrikt för att få synpunkter på kommande förbundsstyrelsens sammansättning och kompetensbehov.

Valberedningsarbetet kommer år 2013 gå in i en intensivare period för att ha ett bra underlag inför kongressen år 2014.

Externa grupper

Anställda och uppdragstagare deltar i ett stort antal externa grupper (referensgrupper, brukarråd m. fl.) och bidrar även med inlägg och råd i grupper omkring statliga utredningar. Denna delaktighet i statens och berörda myndigheters verksamheter är av stor betydelse för att få de äldres behov och synpunkter tillgodosedda. Nedan följer de viktigaste av dessa grupper:

- Regeringens pensionärskommitté, RPK
- Socialstyrelsens äldreråd, Socialstyrelsen
- Utvecklingsråd för äldres boende, Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp "Patientens bok för tryggare vård", Socialstyrelsen
- Referensgrupp till utredning "Översyn av de statliga verksamheterna inom vård- och omsorgssystemet", Socialdepartementet
- Referensgrupp "Teknik för äldre II", Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp "Trygghetslarm" Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp till regeringsuppdrag "Lokala värdighetsgarantier samt utveckling av kriterier och system för värdegrundsmärkning", Socialstyrelsen
- Samverkansgrupp "Samordning i vård och omsorg", PRO, SPF
- Uppdrag att följa upp och utvärdera konkur-

rensförhållandena i kommunernas valfrihetssystem, Konkurrensverket

- Nationellt forum för diskussion av företagets arbete mot kunder, Apoteket AB
- Koll på läkemedel, PRO, Apoteket AB
- Samverkansråd, Läkemedelsindustri-föreningen
- Referensgrupp för utvärdering av datasystemet MiniQ bland äldre, Nestor
- Referensgrupp för satsningen "Bättre liv för sjuka äldre", SKL
- Referensgrupp till läkemedelskommittén, Stockholms Läns Landsting
- Referensgrupp för utvärderingen av apoteksomläggningen, Statskontoret
- SAMS- äldre, en samverkansgrupp mellan organisationer och myndigheter om äldres säkerhet, MSB
- Standardiseringen av äldreomsorg och omsorg, Swedish Standards Institute, SIS
- Sveriges Konsumenter
- Standardisering av icke-medicinska hälso-tjänster, Swedish Standards Institute, SIS
- WeDO - för äldres välbefinnande och värdighet, AGE Platform Europe
- Samverkansgrupp Vård och övergrepp mot äldre, Länsstyrelsen i Stockholm, Socialstyrelsen, Boj, Roks
- Standardisering av vård och omsorg för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende, Swedish Standards Institute, SIS
- Referensgrupp relationsvård mot äldre, Socialstyrelsen, BOJ, Umeå Universitet, SLL, KI
- Vård värd samverkan, PRO, SPF
- Dialogmöten angående kvalitet och skydd i vård och omsorg om personer med demenssjukdom, Socialstyrelsen och Stockholms läns Äldrecentrum.
- Dialogmöten i Äldresäkerhet, Socialstyrelsen
- Samarbete med spanska kollegor i Madrid och Valencia: undersökningar kring omsorgsmönster och ensamhetsupplevelser
- En jämförelse av äldres hjälpbehov och om

- sorg över tid i Spanien och Sverige, WHO
- Analys av undersökning rörande anhörigstöd i Mullsjö Kommun, Socialstyrelsen
 - Referensgrupp för "Multisjuka äldre", Socialdepartementet
 - Referensgrupp "Vårdkontaktuppdraget", Socialstyrelsen
 - Grupp som ska revidera de nationella riktlinjerna för demensvården, Socialstyrelsen
 - Utredningen "Kommunaliserad Hemsjukvård", Socialdepartementet
 - Antidiscrimination expert group ADEG, AGE
 - Social inclusion expert group SIEG, AGE
 - Privattandläkarnas patientråd
 - Mobilt äldreteam på Östermalm, Stadsdelsförvaltningen Östermalm
 - Brå Östermalm, trygghet för äldre, leda cirkel om trygghet, Polisen Östermalm
 - Centrala äldrerådet, NTF
 - Medlemsorganisationers ordförandemöten, NTF
 - Arbetsgrupp för medlemsorganisationer, NTF
 - Styrelsen för fotgängarnas förening, FOT
 - Referensgrupp för forskning kring äldres transporter, VTI
 - Pensionärsråd, Pensionsmyndigheten
 - Pensionärspanel, Statens Tjänstepensionsverk
 - Pensionsgrupp D5 gruppen, de fem rikstäckande pensionärsorganisationerna
 - SPR Kungsholmen, Stadsdelsnämnden
 - KPR i Stockholms Stad
 - FSA Brukarråd, Sveriges Arbetsterapeuter
 - Palliativa Rådet
 - Arbetsgrupp ang. Uppgraderade Högkostnadsskydd, Socialdepartementet
 - Reklamationsnämnd, Sveriges Begravningsförbund
 - Fullmäktigeledamot, Folksam
 - Personlig suppleant, Folksam
 - Användningsforum, regeringen

Besvarade remisser

Remissvaren finns publicerade på SPF:s hemsida, www.spf.se och går även att beställa från SPF:s kansli, telefon 08-692 32 50.

1. Socialdepartementet
Framtidens högkostnadsskydd i vården (SOU 2012:2)
2. Socialdepartementet
Hjälpmedel – ökad delaktighet och valfrihet (SOU 2011:77)
3. Socialdepartementet
Promemoria om enklare och effektivare handläggning av bostadstillägg m.m.
4. Socialstyrelsen
Förslag till ändring i föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 2000:1) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården
5. Socialstyrelsen
Förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanningen i särskilda boenden
6. Socialstyrelsen
Läkemedelsgenomgångar för äldre multisjuka personer – en vägledning för sjukvården och andra aktörer
7. Socialdepartementet
Patientrörlighet i EU – förslag till ny lag (Ds 2012:6)
8. Socialdepartementet
Inspektionen för vård och omsorg – en ny effektiv tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst (Ds 2012:20)
9. Socialdepartementet
Slutbetänkandet Gör det enklare! (SOU 2012:33)
10. Socialdepartementet
AP-fonderna i pensionssystemet – en effektivare förvaltning av pensionsreserven (SOU 2012:53)

Årsredovisning 2012

Styrelsen för SPF, Sveriges Pensionärsförbund, organisationsnummer: 888000-2830, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2012. Om inte annat anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Historia

SPF bildades 1939 i Göteborg, med namnet Sveriges Folkpensionärs Riksförbund, SFRF. I början av 1940-talet fanns cirka 500 000 ålderspensionärer över 67 år i Sverige. Idag är antalet seniorer 65+ mångdubblat till cirka 1,8 miljoner och cirka var fjärde röstande svensk är numera pensionär.

Ändamål och organisation

SPF är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden.

Förbundet ska enligt stadgarna

- tillvarata, främja och verka för medlemmarnas/pensionärernas sociala och ekonomiska intressen
- verka för att medlemmarnas/pensionärernas erfarenheter och kunskaper tillvaratas i samhället i samspel med yngre generationer
- lämna information i samhällsfrågor som berör medlemmarna/pensionärerna
- främja studier och annan kulturell verksamhet
- främja friskvård och i övrigt verka för god livskvalitet
- verka för att medlemmarna/pensionärerna inte diskrimineras på grund av sin ålder

Vision och mål

SPF strävar efter att bli det största pensionärsförbundet och landets främsta auktoritet inom äldre frågor. Vi vill vara ett synligt och välkänt pensionärsförbund präglat av vårt framgångsrika hälsoarbete för äldre.

Pensionärerna blir allt äldre och yngre.

Karl Erik Olsson, SPF

Mål under kongressperioden 2011-2014

- attrahera yngre seniorer
- värna om nuvarande medlemmar
- öka medlemstalet till 275 000

Medlemsutveckling

Antalet medlemmar i SPF fortsätter att öka. Vid utgången av 2012 fanns 268 176 medlemmar registrerade. Under året nyrekryterades 21 500 (20 500) medlemmar. Under 2012 var nettoökningen 4 336 (3 930) personer +1,64 procent (+1,51%). Medlemmarnas medelålder är 77 år. 62 procent av medlemmarna är kvinnor.

Viktiga händelser under året

- Vi startade upp Förbundsprocessen *Ett steg till*
- SPF lämnade ut projektbidrag till föreningar om 2 mkr
- SPF korade Seniorvänlig kommun för tredje året i rad i februari. Samtidigt utsågs årets senior av Veteranen.
- Styrelsen tillsatte ny arbetsgrupp Vård- och omsorgsgruppen i maj
- SPF medverkade i Almedalen
- Bokföringsprogram till distrikt och föreningar lanserades under hösten
- EU-projektet WeDO – för äldres välbefinnande och värdighet, avslutades under november 2012
- SPF:s ålderismprogram hade ett framgångsrikt första år

Året i siffror

Den största intäkten är medlemsavgiften som var 110 kronor per medlem till förbundet. Totalt 29 147 tkr (63%). Övriga intäkter är annons- och prenumerationsintäkter från tidningen Veteranen 12 969 tkr (28%), statliga- och övriga bidrag 2 815 tkr (6%) och övriga intäkter 1 607 tkr (3%).

Förbundets resultat från finansiella investeringar uppgår till 1 629 tkr (-738). Totala ränteintäkter uppgår till 918 tkr (579). Realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer är 166 tkr (-804). Årets utdelningar är 41 tkr (301). Återföringen av 2011 års nedskrivning av värdepapper uppgår till 668 tkr (-668). Det samlade marknadsvärdet på portföljen uppgår till 27 770 tkr, vilket överstiger anskaffningsvärdet med 777 tkr. Under året har SPF:s förvaltningspolicy uppdaterats och delgivits den externa förvaltaren.

Målet för förvaltningen är att långsiktigt bidra till SPF:s verksamhet med så stora tillskott som möjligt för att kunna möta framtida kända och okända finansiella åtaganden. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (30-70 mellan de olika typerna).

Fördelning av de totala kostnaderna utifrån verksamhet

Förbundets totala kostnader 47 485 tkr fördelar sig på de olika verksamhetsområdena enligt följande:

Medlemstidningen Veteranen

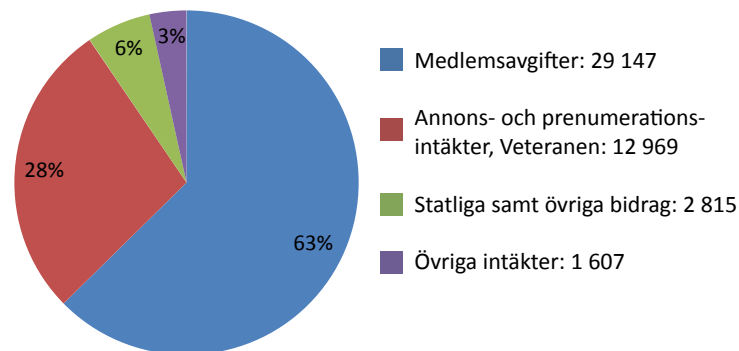
Produktionskostnad för medlemstidningen Veteranen blev 14 037 tkr, vilket innebär 29 procent av totala kostnader.

Totalkostnad för tidningen inklusive personal och övriga kostnader uppgick till 20 301 tkr, vilket motsvarar 43 procent av de totala kostnaderna.

Personal och lokal

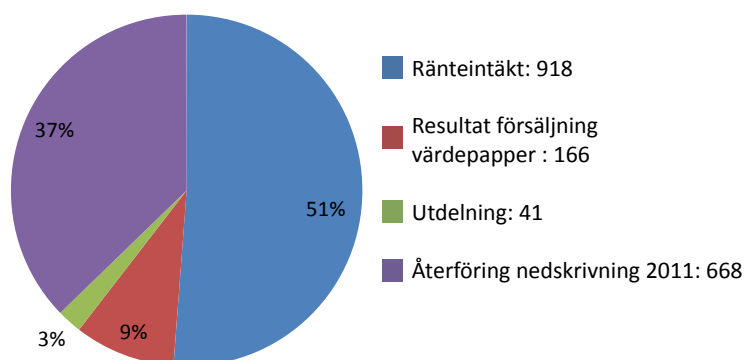
Personalkostnaderna uppgick till 16 051 tkr, 34 procent av de totala kostnaderna. Kostnad för kansli och administration uppgick till 5 203 tkr, 11 procent av de totala kostnaderna.

Totala intäkter tkr

Totalt 46 538

Finansiella investeringar tkr

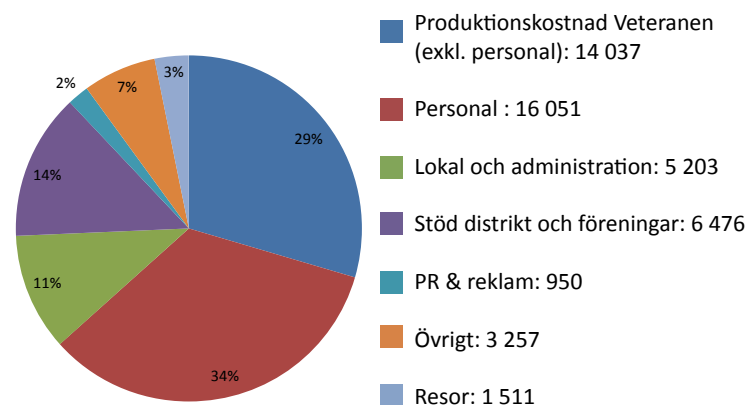
Totalt 1 793

Förvaltningskostnad och ränta
Resultat

-164

1 629

Förbundets kostnader tkr

Totalt 47 485

Stöd till distrikt, föreningar, verksamhet och medlemsaktiviteter

Den totala kostnaden är 6 476 tkr, 14 procent av de totala kostnaderna. Kostnad för medlemsregister, webbsidor och bokföringsprogram uppgick till 1 703 tkr. Nytt för 2012 är de projektbidrag som delats ut till föreningar om 2 000 tkr. De centrala utbildningarna och distriktsordförandekonferenserna uppgick till 1 328 tkr.

Övriga kostnader är bland annat STIM-avgift för samtliga föreningar 514 tkr.

Reklam och PR

Reklam och PR uppgick till 950 tkr, 2 procent av de totala kostnaderna. Här ingår förutom annonsering kostnad för de mässor som SPF deltagit i under året.

Övrigt

Övriga kostnader uppgick till 3 257 tkr, 7 procent av totala kostnader och resor 1 511 tkr, 3 procent av totala kostnader.

Utöver de totala kostnaderna gjordes en avsättning om 500 tkr till kongressen som kommer att hållas 2014.

Förvaltning

Styrelsen har under 2012 bestått av 13 ordinarie ledamöter samt en personalrepresentant. Styrelsen har haft åtta möten under året varav ett i samband med två arbetsdagar i maj och ett med två arbetsdagar i november. Arbetsutskottet hade elva möten under året.

Revisorer

Förtroendevalda

Bo Jansson, ordinarie, Margareta Nyström, ordinarie, Birgitta Kusendal, ersättare och Arne Johannesson, ersättare.

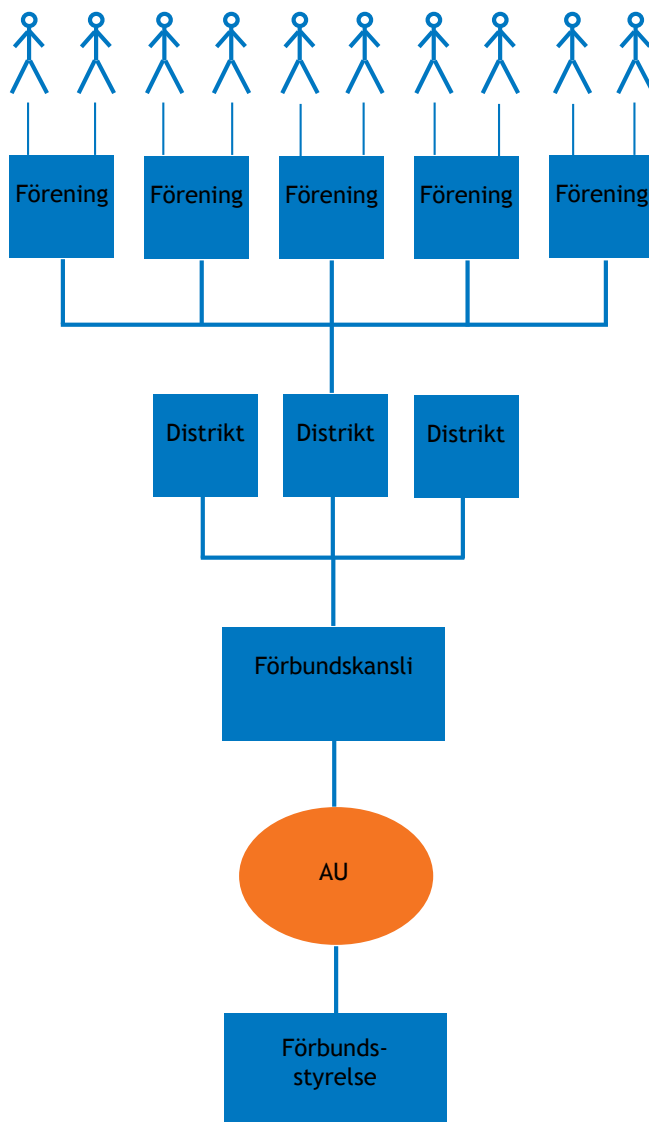
Auktoriserade

Ulrika Granholm Dahl, ordinarie, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Marie Welin, ersättare, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB.

Viktiga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under 2012 har en analys gjorts av förbundet

och en strategi har lagts som kommer att genomföra verksamheten under 2013. Denna strategi ska leda till att vi blir mer synliga i samhällsdebatten, stärka vårt opinionsarbete och få fler medlemmar. Våra prioriterade områden ska vara; arbetsmarknad, äldreomsorg och ekonomi.

Den 31 december 2012 hade:
SPF totalt **268 176** medlemmar
SPFs distrikt **841** föreningar
SPF i hela landet **27** distrikt
förbundskansliet **21** medarbetare
arbetsutskottet **4** ledamöter
förbundsstyrelsen **13** ledamöter

Flerårsöversikt

	2012	2011	2010	2009	2008
Allmänna förutsättningar					
Antal medlemmar	268 176	263 840	259 910	258 870	254 564
Medelantal anställda	24	22	24	22	22
Intäkts- och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	46 538	47 759	46 342	44 665	44 500
Verksamhetens kostnader	-47 485	-48 753	-46 167	-42 158	-43 795
Verksamhetens resultat	-947	-994	175	2 507	705
Resultat från finansiella investeringar	1 629	-738	984	1 076	-1 001
Årets resultat	682	-1 732	1 159	3 583	-296
Ekonomisk ställning					
Eget kapital, (tkr)	29 826	29 144	30 877	29 717	26 134
Soliditet, %	84,0	81,0	85,0	87,0	89,0

Resultatet av förbundets verksamhet och ekonomiska ställning vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med tilläggsupplysningar och noter.

Resultaträkning

	Not	2012	2011
Förbundets intäkter	2		
Medlemsavgifter		29 147	28 690
Bidrag		2 815	2 527
Övriga verksamhetsintäkter		14 576	16 542
Summa förbundets intäkter		46 538	47 759
Förbundets kostnader			
Övriga externa kostnader	3	-31 223	-35 506
Personalkostnader	4	-16 051	-12 927
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-211	-320
Summa förbundets kostnader		-47 485	-48 753
Verksamhetsresultat		-947	-994
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper	5	1 600	-833
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		45	104
Räntekostnader och liknande resultatposter		-16	-9
Summa resultat från finansiella investeringar		1 629	-738
Resultat efter finansiella poster		682	-1 732
Årets resultat		682	-1 732
Fördelning av årets resultat	6		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		682	-1 732
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		-	1 400
Reservering av ändamålsbestämda medel för framtida kongress		-500	-500
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		182	-832

Balansräkning

	Not	2012-12-31	2011-12-31
Tillgångar	1		
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	7	729	886
 Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	8	26 993	27 027
Aktier i dotterbolag	9	47	47
		<u>27 040</u>	<u>27 074</u>
Summa anläggningstillgångar		27 769	27 960
 Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
- Handelsvaror		405	198
 Kortfristiga fordringar			
- Kundfordringar		1 436	1 091
- Övriga kortfristiga fordringar		249	287
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>1 461</u>	<u>1 315</u>
		3 146	2 693
Kassa och bank		4 117	5 295
Summa omsättningstillgångar		7 668	8 186
Summa tillgångar		35 437	36 146
 Eget kapital och skulder	1		
Eget kapital	6		
Kongressfond		1 000	500
Balanserat kapital		28 144	30 376
Årets resultat		<u>682</u>	<u>-1 732</u>
		29 826	29 144
 Kortfristiga skulder			
- Leverantörsskulder		3 152	4 555
- Övriga kortfristiga skulder	10	639	545
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	1 820	1 902
		<u>5 611</u>	<u>7 002</u>
Summa eget kapital och skulder		35 437	36 146
 Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Annons- och prenumerationsintäkter redovisas som övriga verksamhetsintäkter.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Datorer	3 år
Kontorsmaskiner	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	6 år
Kontorsmöbler	10 år

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepapper värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna nedgång anses vara varaktig görs nedskrivning. Vid värdering tillämpas denna princip på aktieportföljen som helhet respektive ränteportföljen som helhet, vilket innebär att orealiserade förluster avräknas mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av Kongressfond och Balanserat kapital. Kongressfonden utgörs av avsättningar för framtida kongress. När förbundet belastas med kostnader för kongressen redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av Kongressfonden med motsvarande belopp.

Koncern

Koncernen består av SPF och det helägda dotterbolaget Silvergen AB. Dotterbolaget bedriver inte

någon verksamhet. Något krav på att upprätta koncernredovisning föreligger inte enligt årsredovisningen.

Not 2 Föreningens intäkter

	2012	2011
Föreningens intäkter fördelar sig enligt följande:		
Medlemsavgifter	29 147	28 690
Annonss- och prenumerationsintäkter Veteranen	12 968	14 640
Bidrag	2 815	2 527
Övriga verksamhetsintäkter	1 608	1 902
Summa	46 538	47 759
Bidrag fördelar sig enligt följande:		
EU	100	-
Staten	2 486	2 369
Övriga	229	158
Summa	2 815	2 527

Under 2012 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 8 000 tkr. SPF:s andel härav var 2 486 tkr motsvarande 9,52 kronor per medlem. Bidraget beräknas på antalet medlemmar per 1 juli 2011.

Not 3 Externa kostnader

	2012	2011
Lokal och inventarier	2 771	2 689
Resekostnader	1 511	2 264
Reklam och PR	1 353	1 292
Konferenser och seminarier	922	890
Kontorsmaterial, trycksaker	700	2 207
Tele- och portokostnader	729	1 037
Försäkring och risk	420	191
Förvaltningskostnader	819	846
Data- och konsulttjänster	4 398	6 002
Veteranens produktionskostnad	14 037	16 688
Lämnade bidrag	2 079	32
Övriga kostnader	1 484	1 367
Summa	31 223	35 505

Not 4 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2012	2011
Antal anställda		
Kvinnor Sverige	16	15
Män Sverige	8	7
Totalt	24	22

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av punkt 6 i BFNAR 2002:9.

Löner och andra ersättningar

Anställda	10 616	8 481
Summa löner och ersättningar	10 616	8 481

Sociala kostnader	3 321	2 762
Pensionskostnader	1 291	791

Kanslichef följer kanslipersonalens tjänstepensionsplan, ITP.

Det ideella arbetet inom SPF är av stor omfattning. Stora arbetsinsatser utförs av medlemmar och förtroendevalda inom föreningar och distrikt. Det ekonomiska värdet av det ideella arbetet framgår inte i resultaträkningen.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2012	2011
Antal styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	7	7
Män	6	6
Totalt	13	13

Styrelsearvoden ingår i förvaltningskostnader, not 3.

Not 5 Resultat från värdepapper

	2012	2011
Utdelningar	41	301
Räntor	873	475
Realisationsresultat vid försäljningar	166	-804
Förvaltningskostnad	-148	-137
Nedskrivningar	-	-668
Återföring av nedskrivningar	668	-
Summa	1 600	-833

Not 6 Eget kapital

	Kongressfond	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	500	28 644	29 144
Reserveringar	500	-500	-
Årets resultat	-	682	682
Utgående balans	1 000	28 826	29 826

Not 7 Inventarier

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 738	3 610
Årets inköp	54	128
Försäljningar och utrangeringar	-1 668	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 124	3 738
Ingående avskrivningar	-2 852	-2 532
Försäljningar och utrangeringar	1 668	-
Årets avskrivningar	-211	-320
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 395	-2 852
Utgående restvärde enligt plan	729	886

Not 8 Långfristiga värdepappersinnehav

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärde	27 696	30 767
Årets förvärv	31 578	26 514
Årets försäljningar	-32 281	-29 586
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	26 993	27 695
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-668	-
Årets nedskrivning	-	-668
Återföring av nedskrivningar	668	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-668
Utgående restvärde enligt plan	26 993	27 027

Not 9 Aktier i dotterbolag

Direkt ägda	Org nr	Säte	Kapitalandel	Rösträttsandel
Silvergen AB	556693-5069	Stockholm	100	100
	Bokfört värde	Antal andelar		
Silvergen AB	47	2 354		

Dotterbolagets eget kapital per 2012-12-31: -33 (27)
Resultat 2012: -60 (-103).

Not 10 Övriga skulder

	2012-12-31	2011-12-31
Arbetsgivaravgifter	259	225
Personalens källskatt	289	258
Övrigt	91	62
Summa	639	545

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2012-12-31	2011-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	492	753
Semesterlöner inkl. sociala avgifter	696	811
Övriga upplupna kostnader	346	233
Förutbetalda intäkter	286	105
Summa	1 820	1 902

Stockholm 2013-02-27

Karl Erik Olsson
Förbundsordförande

Karl-Erik Axelsson
1e vice ordförande

Ingela Lindberger
2a vice ordförande

Kjell Holmlund

Bengt Lidström

Börje Gustafsson

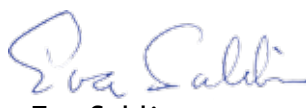
Kjell Skålberg

Inger Ingesson

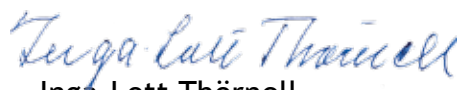
Inger Nyberg

Eva Sahlin

Maritta Selin

Inga-Lott Thörnell

Sonja Åneman

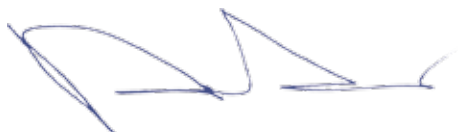
Vår revisionsberättelse har lämnats 2013-03-22

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Margareta Nyström

Bo Jansson

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF, Sveriges Pensionärsförbund, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF, Sveriges Pensionärsförbund för år 2012. Förbundets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 38-49.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finan-

siella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF, Sveriges Pensionärsförbund för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 22 mars 2013

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Margareta Nyström

Bo Jansson

Produktion: SPF, Sveriges Pensionärsförbund
Tryck: Åtta.45, Solna 2013
Grafisk form och produktion: Karin Bajlo, SPF
Foto: Urban Jören, Ola Nilsson, Gunilla Lindahl
iStockphoto, Shutterstock
www.spf.se

SENIORER I TIDEN

INFLYTANDE • VALFRIHET • LIVSKVALITET

SPF, Sveriges Pensionärsförbund
Box 22574, 104 22 Stockholm
08-692 32 50, info@spf.se
www.spf.se